T090 ATĐ 2 (69) Luận A Tỳ Đạt Ma Phát Trí Q9-Trí Uẩn-Bàn về Tu Trí

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1544 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙT TRÍ - Quyeån 9

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙT TRÍ
QUYEÅN 9
Chöông 3: TRÍ UAÅN

Phaåm 4: BAØN VEÀ TU TRÍ, Phaàn 2

Hoûi: Neáu tu khoå trí thì cuõng laø tu taäp trí chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù tu khoå trí maøkhoâng phaûi taäp trí, thì nghóa laø luùc khoå phaùp- loaïi trí nhaäp hieän quaùn; A-la-haùn hoïc kieán tích, luùc ñaõ ñaït ñöôïc khoå trí hieän ôû tröôùc maét. 2. Coù tu taäp trí maø khoâng phaûi khoå trí, nghóa laø luùc taäp phaùp-loaïi trí nhaäp hieän quaùn; A-la-haùn hoïc kieán tích, luùc ñaõ ñaït ñöôïc taäp trí hieän ôû tröôùc maét. 3. Coù hai trí cuøng tu, nghóa laø luùc ñaïo loaïi trí nhaäp hieän quaùn; A-la- haùn hoïc kieán tích, luùc chöa ñaït ñöôïc trí voâ laäu hieän ôû tröôùc maét, luùc chöa ñaït ñöôïc theá tuïc trí hieän ôû tröôùc maét, luùc naøy coù theå cuøng tu caû hai trí. 4. Coù hai trí cuøng khoâng tu, nghóa laø luùc dieät phaùp-loaïi trí vaø ñaïo phaùp trí nhaäp hieän quaùn; A-la-haùn hoïc kieán tích, luùc ñaõ ñaït ñöôïc trí voâ laäu hieän ôû tröôùc maét, luùc aáy khoâng phaûi laø khoå-taäp trí, luùc ñaõ ñaït ñöôïc theá tuïc trí hieän ôû tröôùc maét, hay chöa ñaït ñöôïc theá tuïc trí hieän ôû tröôùc maét, luùc naøy hai trí cuøng khoâng tu. Taát caû luùc aáy laø taâm oâ nhieãm-taâm voâ kyù cuûa phaøm phu, cho ñeán voâ töôûng ñònh-dieät taän dònh, voâ töôûng thieân vaø nhaãn voâ laäu. Hoûi: Neáu tu khoå trí thì cuõng tu dieät trí chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù tu khoå trí maø khoâng phaûi laø dieät trí, nghóa laø luùc khoå phaùp- loaïi trí nhaäp hieän quaùn; A-la-haùn hoïc kieán tích, luùc ñaõ ñaït ñöôïc khoå trí hieän ôû tröôùc maét.

2. Coù tu dieät trí maø khoâng phaûi laø khoå trí, nghóa laø luùc dieät phaùp- loaïi trí nhaäp hieän quaùn; A-la-haùn hoïc kieán tích, lluùc ñaõ ñaït ñöôïc dieät trí hieän ôû tröôùc maét. 3. Coù hai trí cuøng tu, nghóa laø luùc ñaïo loaïi trí nhaäp hieän quaùn; A-la-haùn hoïc kieán tích, luùc chöa ñaït ñöôïc trí voâ laäu hieän ôû tröôùc maét, chöa ñaït ñöôïc theá tuïc trí hieän ôû tröôùc maét, luùc naøy coù theå cuøng tu. 4. Coù hai trí cuøng khoâng tu, nghóa laø luùc taäp phaùp-loaïi trí vaø ñaïo phaùp trí nhaäp hieän quaùn; A-la-haùn hoïc kieán tích, luùc ñaõ ñaït ñöôïc trí voâ laäu hieän ôû tröôùc maét, luùc aáy khoâng phaûi laø khoå dieät trí; lluùc ñaõ ñaït ñöôïc theá tuïc trí hieän ôû tröôùc maét, chöa ñaït ñöôïc theá tuïc trí hieän ôû tröôùc maét, luùc naøy hai trí cuøng khoâng coù tu. Taát caû laø taâm oâ nhieãm-taâm voâ kyù cuûa phaøm phu, cho ñeán voâ töôûng ñònh-dieät taän dònh, voâ töôûng thieân vaø nhaãn voâ laäu. Hoûi: Neáu tu khoå trí thì cuõng laø tu ñaïo trí chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù tu khoå trí maø khoâng phaûi laø ñaïo trí, nghóa laø luùc khoå phaùp- loaïi trí nhaäp hieän quaùn; A-la-haùn hoïc kieán tích, luùc ñaõ ñaït ñöôïc khoå trí hieän ôû tröôùc maét. 2. Coù tu ñaïo trí maø khoâng phaûi laø khoå trí, nghóa laø luùc ñaïo phaùp trí nhaäp hieän quaùn; A-la-haùn hoïc kieán tích, lluùc ñaõ ñaït ñöôïc ñaïo trí hieän ôû tröôùc maét. 3. Coù hai trí cuøng tu, nghóa laø luùc ñaïo loaïi trí nhaäp hieän quaùn; A- la-haùn hoïc kieán tích, luùc chöa ñaït ñöôïc trí voâ laäu hieän ôû tröôùc maét, chöa ñaït ñöôïc theá tuïc trí hieän ôû tröôùc maét, luùc naøy coù theå cuøng tu caû hai trí. 4. Coù hai trí cuøng khoâng tu, nghóa laø luùc taäp-dieät-phaùp-loaïi trí nhaäp hieän quaùn; A-la-haùn hoïc kieán tích, luùc ñaõ ñaït ñöôïc trí voâ laäu hieän ôû tröôùc maét, luùc aáy khoâng phaûi laø khoå-ñaïo trí, luùc ñaõ ñaït ñöôïc theá tuïc trí hieän ôû tröôùc maét, chöa ñaït ñöôïc theá tuïc trí hieän ôû tröôùc maét, luùc aáy hai trí cuøng khoâng tu; taát caû luùc aáy laø taâm oâ nhieãm-taâm voâ kyù cuûa phaøm phu, cho ñeán voâ töôûng ñònh-dieät taän dònh, voâ töôûng thieân vaø nhaãn voâ laäu. Hoûi: Neáu tu taäp trí thì cuõng laø tu dieät trí chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù tu taäp trí maø khoâng phaûi laø dieät trí, nghóa laø luùc taäp phaùp-loaïi trí nhaäp hieän quaùn; A-la-haùn hoïc kieán tích, lluùc ñaõ ñaït ñöôïc taäp trí hieän ôû tröôùc maét. 2. Coù tu dieät trí maø khoâng phaûi laø taäp trí, nghóa laø luùc dieät phaùp- loaïi trí nhaäp hieän quaùn; A-la-haùn hoïc kieán tích, lluùc ñaõ ñaït ñöôïc dieät trí hieän ôû tröôùc maét.

SOÁ 1544 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙT TRÍ - Quyeån 9 1338

3. Coù hai trí cuøng tu, nghóa laø luùc ñaïo loaïi trí nhaäp hieän quaùn; A-la- haùn hoïc kieán tích, luùc chöa ñaït ñöôïc trí voâ laäu hieän ôû tröôùc maét, chöa ñaït ñöôïc theá tuïc trí hieän ôû tröôùc maét, luùc naøy coù theå cuøng tu hai trí. 4. Coù hai trí cuøng khoâng tu, nghóa laø luùc khoå phaùp-loaïi trí vaø ñaïo phaùp trí nhaäp hieän quaùn; A-la-haùn hoïc kieán tích luùc ñaõ ñaït ñöôïc trí voâ laäu hieän ôû tröôùc maét, luùc aáy khoâng phaûi laø taäp-dieät trí; luùc ñaõ ñaït ñöôïc theá tuïc trí hieän ôû tröôùc maét, hay chöa ñaït ñöôïc theá tuïc trí hieän ôû tröôùc maét, khi ñeàu cuøng khoâng tu; taát caû luùc aáy laø taâm oâ nhieãm-taâm voâ kyù cuûa phaøm phu, vaø voâ töôûng ñònh-dieät taän dònh, voâ töôûng thieân vaø nhaãn voâ laäu. Hoûi: Neáu tu

taäp trí thì cuõng tu ñaïo trí chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù tu taäp trí maø khoâng phaûi ñaïo trí, nghóa laø luùc taäp phaùp-loaïi trí nhaäp hieän quaùn; A-la-haùn hoïc kieán tích, luùc ñaõ ñaït ñöôïc taäp trí hieän ôû tröôùc maét. 2. Coù tu ñaïo trí maø khoâng phaûi taäp trí, nghóa laø luùc ñaïo phaùp trí nhaäp hieän quaùn; A-la-haùn hoïc kieán tích, luùc ñaõ ñaït ñöôïc ñaïo trí hieän ôû tröôùc maét. 3. Coù hai trí cuøng tu, nghóa laø luùc ñaïo loaïi trí nhaäp hieän quaùn; A-la- haùn hoïc kieán tích, luùc chöa ñaït ñöôïc trí voâ laäu hieän ôû tröôùc maét, chöa ñaït ñöôïc theá tuïc trí hieän ôû tröôùc maét, luùc naøy coù theå cuøng tu hai trí. 4. Coù hai trí cuøng khoâng tu, nghóa laø luùc khoå-dieät phaùp-loaïi trí nhaäp hieän quaùn; A-la-haùn hoïc kieán tích, ñaõ ñaït ñöôïc trí voâ laäu hieän ôû tröôùc maét, luùc aáy khoâng phaûi laø taäp-ñaïo trí, luùc ñaõ ñaït ñöôïc theá tuïc trí hieän ôû tröôùc maét, hoaëc chöa ñaït ñöôïc theá tuïc trí hieän ôû tröôùc maét, luùc aáy hai trí cuøng khoâng tu, taát caû luùc aáy laø taâm oâ nhieãm_taâm voâ kyù cuûa phaøm phu, cho ñeán voâ töôûng ñònh-dieät taän dònh, voâ töôûng thieân vaø nhaãn voâ laäu. Hoûi: Neáu tu dieät trí thì cuõng tu ñaïo trí chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù tu dieät trí maø khoâng phaûi laø ñaïo trí, nghóa laø luùc dieät phaùp-loaïi trí nhaäp hieän quaùn; A-la-haùn hoïc kieán tích, luùc ñaõ ñaït ñöôïc dieät trí hieän ôû tröôùc maét. 2. Coù tu ñaïo trí maø khoâng phaûi laø dieät trí, nghóa laø luùc ñaïo phaùp trí nhaäp hieän quaùn; A-la-haùn hoïc kieán tích, luùc ñaõ ñaït ñöôïc ñaïo trí hieän ôû tröôùc maét. 3. Coù hai trí cuøng tu, nghóa laø luùc ñaïo loaïi trí nhaäp hieän quaùn; A- la-haùn hoïc kieán tích, luùc chöa ñaït ñöôïc trí voâ laäu hieän ôû tröôùc maét, hay chöa ñaït ñöôïc theá tuïc trí hieän ôû tröôùc maét, coù khaû naêng ñeàu cuøng tu hai

trí. 4. Coù hai trí cuøng khoâng tu, nghóa laø luùc khoå taäp phaùp-loaïi trí nhaäp hieän quaùn; A-la-haùn hoïc kieán tích, luùc ñaõ ñaït ñöôïc trí voâ laäu hieän ôû tröôùc maét, luùc aáy khoâng phaûi laø dieät-ñaïo trí; luùc ñaõ ñaït ñöôïc theá tuïc trí hieän ôû tröôùc maét, hay chöa ñaït ñöôïc theá tuïc trí hieän ôû tröôùc maét, luùc naøy hai trí cuøng khoâng tu; taát caû luùc aáy laø taâm oâ nhieãm_taâm voâ kyù cuûa phaøm phu cho ñeán voâ töôûng ñònh-dieät taän dònh, voâ töôûng thieân vaø nhaãn voâ laäu. Hoûi: Phaùp trí cho ñeán ñaïo trí, ôû trong taùm trí, moãi moät trí duyeân bao nhieâu trí? Ñaùp: Phaùp trí duyeân baûy trí, tröø ra loaïi trí. Loaïi trí duyeân baûy trí, tröø ra phaùp trí. Tha taâm trí vaø theá tuïc trí ñeàu cuøng duyeân taùm trí. Khoå trí vaø taäp trí ñeàu duyeân hai trí, ñoù laø tha taâm trí vaø theá tuïc trí naøo. Dieät trí khoâng duyeân trí. Ñaïo trí duyeân baûy trí, tröø ra theá tuïc trí. Hoûi: Phaùp trí cho ñeán ñaïo trí, trí naøy vaø trí kia höôùng veà nhau laø bao nhieâu duyeân? Ñaùp: Phaùp trí vaø phaùp trí laø boán duyeân; phaùp trí vaø loaïi trí laø ba duyeân, tröø ra sôû duyeân; phaùp trí vaø tha taâm trí laø boán duyeân, neáu cuøng vôùi tha taâm trí laøm nhaân ñaúng voâ giaùn thì khoâng phaûi laø sôû duyeân, neáu cuøng vôùi tha taâm trí laøm sôû duyeân thì khoâng phaûi laø nhaân ñaúng voâ giaùn; phaùp trí vaø theá tuïc trí laø ba duyeân, tröø ra nhaân; phaùp trí vaø khoå-taäp-dieät trí laø ba duyeân, tröø ra sôû duyeân; phaùp trí vaø ñaïo trí laø boán duyeân. Loaïi trí vaø loaïi

trí laø boán duyeân; loaïi trí vaø tha taâm trí laø boán duyeân, neáu cuøng vôùi tha taâm trí laøm nhaân ñaúng voâ giaùn thì khoâng phaûi laø sôû duyeân, neáu cuøng vôùi tha taâm trí laøm sôû duyeân thì phaûi laø nhaân ñaúng voâ giaùn; loaïi trí vaø theá tuïc laø ba duyeân; tröø ra nhaân; loaïi trí vaø khoå-taäp- dieät trí laø ba duyeân, tröø ra sôû duyeân; loaïi trí vaø ñaïo trí laø boán duyeân; loaïi trí vaø phaùp trí laø ba duyeân, tröø ra sôû duyeân. Tha taâm trí vaø tha taâm trí laø boán duyeân, neáu cuøng vôùi tha taâm trí laøm nhaân ñaúng voâ giaùn thì khoâng phaûi laø sôû duyeân, neáu cuøng vôùi tha taâm trí laøm sôû duyeân thì khoâng phaûi laø nhaân ñaúng voâ giaùn; tha taâm trí vaø theá tuïc trí laø boán duyeân; tha taâm trí vaø khoå trí-taäp trí laø boán duyeân, neáu cuøng vôùi khoå trí-taäp trí laøm nhaân thì khoâng phaûi sôû duyeân, neáu cuøng vôùi khoå trí-taäp trí laøm sôû duyeân thì khoâng phaûi laø nhaân; tha taâm trí vaø dieät trí laø ba duyeân, tröø ra sôû duyeân; tha taâm trí vaø ñaïo trí-phaùp trí-loaïi trí laø boán duyeân. Theá tuïc trí vaø theá tuïc trí laø boán duyeân; theá tuïc trí vaø khoå trí-taäp trí laø ba duyeân, tröø ra nhaân; theá tuïc vaø dieät trí-ñaïo trí laø hai duyeân, ñoù laø taêng thöôïng vaø ñaúng voâ giaùn; theá tuïc trí vaø phaùp trí-loaïi trí laø ba duyeân,

tröø ra nhaân; theá tuïc trí vaø tha taâm trí laø boán duyeân, neáu cuøng vôùi tha taâm trí laøm nhaân ñaúng voâ giaùn thì khoâng phaûi laø sôû duyeân, neáu cuøng vôùi tha taâm trí laøm sôû duyeân thì khoâng phaûi laø nhaân ñaúng voâ giaùn. Khoå trí vaø khoå trí, cho ñeán taäp trí-dieät trí laø ba duyeân, tröø ra sôû duyeân; khoå trí vaø ñaïo trí-phaùp trí-loaïi trí laø boán duyeân; khoå trí vaø tha taâm trí laø boán duyeân, neáu cuøng vôùi tha taâm trí laøm nhaân ñaúng voâ giaùn thì khoâng phaûi laø sôû duyeân, neáu cuøng vôùi tha taâm trí laøm sôû duyeân thì khoâng phaûi laø nhaân ñaúng voâ giaùn; khoå trí vaø theá tuïc trí laø ba duyeân, tröø ra nhaân. Taäp trí vaø taäp trí, cuøng dieät trí laø ba duyeân, tröø ra sôû duyeân, taäp trí vaø ñaïo trí-phaùp trí loaïi trí laø boán duyeân; taäp trí vaø tha taâm trí laø boán duyeân, neáu cuøng vôùi tha taâm trí laøm nhaân ñaúng voâ giaùn thì khoâng phaûi laø sôû duyeân, neáu cuøng vôùi tha taâm trí laøm sôû duyeân thì khoâng phaûi laø nhaân ñaúng voâ giaùn; taäp trí vaø theá tuïc trí laø ba duyeân, tröø ra nhaân; taäp trí vaø khoå trí laø ba duyeân, tröø ra sôû duyeân. Dieät trí vaø dieät trí laø ba duyeân, tröø ra sôû duyeân; dieät trí vaø ñaïo trí- phaùp trí-loaïi trí laø boán duyeân; dieät trí vaø tha taâm trí laø boán duyeân, neáu cuøng vôùi tha taâm trí laøm nhaân ñaúng voâ giaùn thì khoâng phaûi laø sôû duyeân neáu cuøng vôùi tha taâm trí laøm sôû duyeân thì khoâng phaûi laø nhaân ñaúng voâ giaùn; dieät trí vaø theá tuïc trí laø ba duyeân, tröø ra nhaân; dieät trí vaø khoå trí-taäp trí laø ba duyeân, tröø ra sôû duyeân. Ñaïo trí vaø ñaïo trí, cuøng phaùp trí-loaïi trí laø boán duyeân; ñaïo trí vaø tha trí laø boán duyeân, neáu cuøng vôùi tha taâm trí laøm nhaân ñaúng voâ giaùn thì khoâng phaûi laø sôû duyeân, neáu cuøng vôùi tha taâm trí laøm sôû duyeân thì khoâng phaûi laø nhaân ñaúng voâ giaùn; ñaïo trí vaø theá tuïc trí laø ba duyeân, tröø ra nhaân; ñaïo trí vaø khoå trí-taäp trí-dieät trí laø ba duyeân, tröø ra sôû duyeân. Hoûi: Caùc kieát heä thuoäc coõi Duïc, kieát ñoù do phaùp trí ñoaïn chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán

caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù kieát heä thuoäc coõi Duïc maø khoâng do phaùp trí ñoaïn, nghóa laø kieát thuoäc coõi Duïc, hoaëc do nhaãn ñoaïn, hoaëc do trí khaùc ñoaïn, hoaëc laø khoâng ñoaïn. 2. Coù kieát do phaùp trí ñoaïn maø khoâng phaûi laø heä thuoäc coõi Duïc, nghóa laø kieát thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc do phaùp trí ñoaïn. 3. Coù kieát heä thuoäc coõi Duïc maø cuõng do phaùp trí ñoaïn, nghóa laø kieát thuoäc coõi Duïc do phaùp trí ñoaïn. 4. Coù kieát khoâng phaûi heä thuoäc coõi Duïc cuõng khoâng do phaùp trí ñoaïn, nghóa laø kieát thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc, hoaëc do nhaãn ñoaïn, hoaëc do trí khaùc ñoaïn, hoaëc laø khoâng ñoaïn.

Hoûi: Caùc kieát heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc, kieát aáy do loaïi trí ñoaïn chaêng? Ñaùp: Caùc kieát do loaïi trí ñoaïn, kieát ñoù heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc. Coù kieát heä thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc maø khoâng do loaïi trí ñoaïn, nghóa laø kieát thuoäc coõi Saéc-Voâ saéc, hoaëc do nhaãn ñoaïn, hoaëc do trí khaùc ñoaïn, hoaëc laø khoâng ñoaïn. Hoûi: Caùc kieát do kieán khoå maø ñoaïn thì kieát ñoù do khoå trí maø ñoaïn chaêng? Ñaùp: Caùc kieát do kieán khoå maø ñoaïn thì kieát ñoù khoâng do khoå trí ñoaïn, hoaëc do nhaãn ñoaïn, hoaëc do trí khaùc ñoaïn, hoaëc laø khoâng ñoaïn. Hoûi: Neáu kieát do khoå trí ñoaïn thì kieát ñoù do kieán khoå maø ñoaïn chaêng? Ñaùp: Caùc kieát do khoå trí ñoaïn, söï troùi buoäc cuûa kieát ñoù khoâng do kieán khoå maø ñoaïn, laø do kieán tu maø ñoaïn. Hoûi: Caùc kieát do kieán taäp-dieät-ñaïo maø ñoaïn, kieát ñoù do taäp-dieät- ñaïo trí ñoaïn chaêng? Ñaùp: Caùc kieát do kieán taäp dieät-ñaïo maø ñoaïn, kieát ñoù khoâng do taäp-dieät-ñaïo trí ñoaïn, hoaëc nhaãn ñoaïn, hoaëc do trí khaùc ñoaïn, hoaëc laø khoâng ñoaïn. Hoûi: Neáu kieát do taäp-dieät-ñaïo trí ñoaïn thì kieát ñoù do kieán taäp dieät- ñaïo maø ñoaïn chaêng? Ñaùp: Caùc kieát do taäp-dieät-ñaïo trí ñoaïn, kieát ñoù khoâng do kieán taäp-dieät-ñaïo maø ñoaïn, laø do tu maø ñoaïn. Hoûi: Caùc kieát do phaùp trí ñoaïn, kieát ñoù dieät do phaùp trí taùc chöùng chaêng? Ñaùp: Caùc kieát do phaùp trí ñoaïn, kieát ñoù dieät do phaùp trí taùc chöùng. Coù kieát dieät do phaùp trí taùc chöùng maø kieát ñoù khoâng do phaùp trí ñoaïn, nghóa laø hoaëc do nhaãn ñoaïn, hoaëc do trí khaùc ñoaïn, kieát ñoù dieät do phaùp trí taùc chöùng. Hoûi: Caùc kieát do loaïi trí ñoaïn, kieát ñoù dieät do loaïi trí taùc chöùng chaêng? Ñaùp: Caùc kieát do loaïi trí ñoaïn, kieát ñoù dieät do loaïi trí taùc chöùng. Coù kieát dieät do loaïi trí taùc chöùng maø kieát ñoù khoâng do loaïi trí ñoaïn, nghóa laø hoaëc do nhaãn ñoaïn, hoaëc do trí khaùc ñoaïn, kieát ñoù dieät do loaïi trí taùc chöùng. Hoûi: Caùc kieát do khoå trí ñoaïn, kieát ñoù dieät do khoå trí taùc chöùng chaêng?

Ñaùp: Caùc kieát do khoå trí ñoaïn, kieát ñoù dieät do khoå trí taùc chöùng. Coù kieát dieät do khoå trí taùc chöùng maø kieát ñoù khoâng do khoå trí ñoaïn, nghóa laø hoaëc do nhaãn ñoaïn, hoaëc do trí khaùc ñoaïn, kieát ñoù dieät do khoå trí taùc chöùng. Hoûi: Caùc kieát do taäp dieät-ñaïo trí ñoaïn, kieát ñoù dieät do taäp dieät-ñaïo trí taùc chöùng chaêng? Ñaùp: Caùc kieát do taäp dieät-ñaïo trí ñoaïn, kieát ñoù dieät do taäp dieät-ñaïo trí taùc chöùng. Coù kieát dieät do taäp-dieät-ñaïo trí taùc chöùng maø kieát

ñoù khoâng do taäp dieät-ñaïo trí ñoaïn, nghóa laø hoaëc do nhaãn ñoaïn, hoaëc trí khaùc ñoaïn, kieát ñoù dieät do taäp dieät-ñaïo trí taùc chöùng. Hoûi: Nhaõn caên cho ñeán tuøy mieân voâ minh do tu maø ñoaïn thuoäc coõi Voâ saéc, ôû trong möôøi trí coù bao nhieâu trí bieát? Ñaùp: Nhaõn caên coù baûy trí bieát, tröø ra tha taâm-dieät-ñaïo trí. Nhó-tyû- thieät-thaân, maïng caên cuõng vaäy. Nöõ caên coù saùu trí bieát, tröø ra loaïi, tha taâm-dieät-ñaïo trí. Nam caên cuõng vaäy. YÙ caên coù chín trí bieát, tröø ra dieät trí. Laïc-hyû-xaû, naêm caên nhö tín... cuõng vaäy. Khoå caên coù baûy trí bieát, tröø ra loaïi-dieät-ñaïo trí. Öu caên cuõng vaäy. Ba caên voâ laäu coù baûy trí bieát, tröø ra khoå-taäp-dieät trí. Nhaõn-nhó-tyû- thieät-thaân, saéc, thanh-xuùc giôùi coù baûy trí bieát, tröø ra tha taâm-dieät-ñaïo trí. Nhaõn-nhó-tyû-thieät-thaân, saéc-thanh-xuùc xöù-saéc thuû uaån, naêm giôùi tröôùc, phaùp höõu kieán, höõu ñoái cuõng vaäy. Höông, vò giôùi coù saùu trí bieát, tröø ra loaïi-tha taâm-dieät-ñaïo trí. Höông-vò-xöù cuõng vaäy. Nhaõn-nhó-thaân thöùc giôùi coù taùm trí bieát, tröø ra dieät-ñaïo trí. Boán thuû uaån sau, thöùc giôùi, phaùp höõu laäu, voâ kyù, phaùp do kieán tu ñoaïn cuõng vaäy. Tyû-thieät-thöùc giôùi coù baûy trí bieát, tröø ra loaïi, dieät-ñaïo trí. Baát thieän, phaùp heä thuoäc coõi Duïc cuõng vaäy. YÙ giôùi-yù thöùc giôùi coù chín trí bieát, tröø ra dieät trí. YÙ xöù, boán uaån sau phaùp höõu vi, phaùp quaù khöù-vò lai-hieän taïi cuõng vaäy. Phaùp giôùi coù möôøi trí bieát; phaùp xöù vaø phaùp voâ saéc-voâ kieán-voâ ñoái cuøng phaùp thieän cuõng vaäy. Saéc uaån coù taùm trí bieát, tröø ra tha taâm-dieät trí. Phaùp coù saéc cuõng vaäy. Phaùp voâ laäu coù taùm trí bieát, tröø ra khoå-taäp trí. Phaùp khoâng coù ñoaïn cuõng vaäy. Phaùp voâ vi coù saùu trí bieát, tröø ra tha taâm- khoå-taäp-ñaïo trí.

SOÁ 1544 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙT TRÍ - Quyeån 9 1343

Phaùp heä thuoäc coõi Saéc coù baûy trí bieát, tröø ra phaùp-dieät-ñaïo trí. Phaùp heä thuoäc coõi Voâ saéc coù saùu trí bieát, tröø ra phaùp-tha taâm-dieät- ñaïo trí. Phaùp hoïc, voâ hoïc coù baûy trí bieát, tröø ra khoå-taäp-dieät trí. Phaùp phi hoïc phi voâ hoïc, coù chín trí bieát, tröø ra ñaïo trí. Khoå-taäp ñeá coù taùm trí bieát, tröø ra dieät-ñaïo trí. Theá tuïc trí, ba lôùp Tam-ma-ñòa cuõng vaäy. Dieät ñeá coù saùu trí bieát, tröø ra tha taâm-khoå-taäp, ñaïo trí. Ñaïo ñeá coù baûy trí bieát, tröø ra khoå-taäp-dieät trí. Khoå-taäp-dieät-ñaïo trí, ba Tam-ma-ñòa cuõng vaäy. Boán tónh löï coù chín trí bieát, tröø ra dieät trí. Tha taâm trí cuõng vaäy. Boán voâ löôïng coù baûy trí bieát, tröø ra phaùp-dieät-ñaïo trí. Ba giaûi thoaùt ñaàu, taùm thaéng xöù, taùm bieán xöù tröôùc cuõng vaäy. Ba voâ saéc sau coù baûy trí bieát, tröø ra phaùp-tha taâm-dieät trí. Giaûi thoaùt thöù tö-thöù naêm-thöù saùu cuõng vaäy. Voâ saéc thöù tö coù saùu trí bieát, tröø ra phaùp-tha taâm-dieät-ñaïo trí. Giaûi thoaùt thöù baûy- thöù taùm hai bieán xöù sau cuõng vaäy. Phaùp trí coù saùu trí bieát, tröø ra loaïi-khoå-taäp-dieät trí. Loaïi trí coù saùu trí bieát, tröø ra phaùp-khoå-taäp-dieät trí. Ba kieát coù taùm trí bieát, tröø ra dieät-ñaïo trí. Voâ minh laäu, kieán-voâ minh boäc löu-aùch, kieán giôùi caám thuû, hai troùi buoäc thaân sau trong boán troùi buoäc thaân, kieát tham-maïn, ba kieát sau trong naêm kieát thuaän phaàn döôùi, naêm kieán, nhaãn-nhó-thaân-yù xuùc sinh ra aùi thaân boán tuøy mieân sau trong baûy tuøy mieân, kieát aùi-maïn-voâ minh-kieán-thuû-nghi cuõng nhö vaäy. Ba caên baát

thieän coù baûy trí bieát, tröø ra ba loaïi-dieät-ñaïo trí. Duïc laäu- boäc löu-aùch-thuû, hai troùi buoäc thaân tröôùc trong boán troùi buoäc thaân, naêm caùi, kieát giaän döõ-ganh tî-keo kieät, hai kieát tröôùc trong naêm kieát thuaän phaàn döôùi, tyû-thieät xuùc sinh ra aùi thaân, tuøy mieân duïc tham-giaän döõ, kieát giaän döõ-ganh tî-keo kieät cuõng nhö vaäy. Höõu laäu coù baûy trí bieát, tröø ra phaùp-dieät-ñaïo trí. Höõu boäc löu-aùch, ngaõ ngöõ thuû, tröø ra tham voâ saéc coøn laïi boán kieát thuaän phaàn treân, tuøy mieân höõu tham cuõng nhö vaäy. Höõu laäu coù baûy trí bieát, tröø ra phaùp-dieät-ñaïo trí. AÙch boäc löu höõu, ngaõ ngöõ thuû, tröø ra tham voâ saéc, boán aùch coøn laïi, kieát thuaän phaàn treân, tuøy mieân höõu tham cuõng vaäy. Tham voâ saéc coù saùu trí bieát, tröø ra phaùp, tha taâm-dieät-ñaïo trí. Ba möôi saùu tuøy mieân thuoäc coõi Duïc coù baûy trí bieát, tröø ra loaïi, dieät-ñaïo trí. Ba möôi moát tuøy mieân thuoäc coõi Saéc coù baûy trí bieát, tröø ra phaùp-

dieät-ñaïo trí. Ba möôi moát tuøy mieân thuoäc coõi Voâ saéc coù saùu trí bieát, tröø ra phaùp- tha taâm-dieät-ñaïo trí. Hoûi: Nhö noùi roõ veà töôûng voâ thöôøng, hoaëc laø taäp, hoaëc laø tu, hoaëc nhieàu ñieàu thöïc haønh, coù coâng naêng loaïi tröø ra taát caû tham duïc-tham saéc-tham voâ saéc, traïo cöû, ngaõ maïn, voâ minh. Töôûng naøy neân noùi coù bao nhieâu töông öng? Ñaùp: Neân noùi, coù naêng löïc loaïi tröø tham duïc thì töông öng vôùi phaùp trí, khoå trí. Coù naêng löïc loaïi tröø tham Saéc-Voâ saéc thì töông öng vôùi loaïi trí, khoå trí. Coù naêng löïc loaïi tröø traïo cöû, ngaõ maïn, voâ minh thì töông öng vôùi phaùp trí-loaïi trí vaø khoå trí. Hoûi: Töôûng naøy neân noùi coù taàm coù töù, khoâng coù taàm-chæ coù töø hay khoâng coù taàm, khoâng coù töù chaêng? Ñaùp: Neân noùi, coù naêng löïc loaïi tröø tham duïc, laø coù taàm-coù töù. Coù naêng löïc loaïi tröø tham Saéc-Voâ saéc, traïo cöû- maïn-voâ minh, laø hoaëc coù taàm-coù töù, hoaëc khoâng coù taàm chæ coù töù, hoaëc khoâng coù taàm, khoâng coù töù. Hoûi: Töôûng naøy neân noùi coù bao nhieâu caên töông öng? Ñaùp: Neân noùi, coù naêng löïc loaïi tröø tham saéc, tham voâ saéc, traïo cöû-maïn-voâ minh thì töông öng vôùi laïc-hyû-xaû caên. Coù naêng löïc loaïi tröø tham duïc thì töông öng vôùi xaû caên. Hoûi: Töôûng naøy neân noùi Khoâng, Voâ nguyeän, Voâ töôùng ñeàu cuøng coù chaêng? Ñaùp: Neân noùi Voâ nguyeän ñeàu cuøng coù. Hoûi: Töôûng naøy neân noùi duyeân heä thuoäc coõi naøo? Ñaùp: Neân noù, coù naêng löïc loaïi tröø tham duïc thì duyeân heä thuoäc coõi Duïc. Coù naêng löïc loaïi tröø tham saéc thì duyeân heä thuoäc coõi Saéc. Coù naêng löïc loaïi tröø tham voâ saéc thì duyeân heä thuoäc coõi Voâ saéc. Coù naêng löïc loaïi tröø ra traïo cöû-maïn-voâ minh thì duyeân heä thuoäc nôi ba coõi. Nhö noùi veà baûy xöù thieän-quaùn ba nghóa, naêng löïc ôû trong phaùp Tyø-naïi-da naøy, nhanh choùng tröø heát caùc laäu. Hoûi: Theá naøo laø baûy? Ñaùp: Nghóa laø bieát nhö thaät veà saéc, saéc taäp, saéc dieät, höôùng ñeán haønh saéc dieät, saéc vò, saéc hoaïn, saéc xuaát. Bieát nhö thaät veà thoï-töôûng-haønh-thöùc coù baûy thöù (taäp-dieät, vò, hoaïn, xuaát v.v...) cuõng vaäy. Hoûi: Trí naøy neân noùi laø phaùp trí cho ñeán ñaïo trí chaêng? Ñaùp: Neân noùi, bieát nhö thaät veà saéc laø boán trí, ñoù laø phaùp-loaïi-theá

SOÁ 1544 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙT TRÍ - Quyeån 9 1345

tuïc-khoå trí. Bieát nhö thaät veà saéc taäp laø boán trí, töùc laø phaùp-loaïi-theá tuïc-taäp trí. Bieát nhö theät veà saéc dieät laø boán trí, ñoù laø phaùp-loaïi-theá tuïc-dieät trí Bieát nhö thaät veà höôùng ñeán haønh saéc dieät laø boán trí, töùc laø phaùp- loaïi-theá tuïc-ñaïo trí. Bieát nhö thaät veà saéc vò laø boán trí, ñoù laø phaùp-loaïi-theá tuïc-taäp trí. Bieát nhö thaät veà saéc hoaïn laø boán trí, ñoù laø phaùp-loaïi-theá tuïc-khoå trí. Bieát nhö thaät veà saéc xuaát laø boán trí, ñoù laø phaùp-loaïi-theá tuïc-dieät trí. Bieát nhö thaät veà thoï-töôûng-haønh-thöùc coù baûy thöù cuõng vaäy. Hoûi: Saéc cho ñeán thöùc dieät, saéc cho ñeán thöùc xuaát coù gì sai bieät? Ñaùp: Neáu do aùi naøy, caùc saéc taäp khôûi leân, aùi kia ñoaïn thì goïi laø saéc dieät. Neáu caùc aùi khaùc duyeân vaøo saéc roäng theâm, aùi kia ñoaïn thì goïi laø saéc xuaát. Laïi nöõa, neáu do nghieäp phieàn naõo naøy, caùc saéc taäp khôûi, khôûi leân, aùi kia ñoaïn thì goïi laø saéc dòeât. Neáu nghieäp phieàn naõo coøn laïi, duyeân vaøo saéc nhieàu leân aùi kia ñoaïn thì goïi laø saéc xuaát. Vaû laïi, neáu do aùi naøy vaø nghieäp phieàn naõo, caùc saéc taäp khôûi leân, aùi kia ñoaïn thì goïi laø saéc dieät. Neáu caùc aùi khaùc vaø nghieäp phieàn naõo duyeân vaøo saéc roäng theâm, thì vieäc ñoaïn aùi kia goïi laø saéc xuaát. Thoï-töôûng-haønh-thöùc vôùi dieät, xuaát cuõng vaäy. Ñoù goïi laø söï sai bieät. ----------

SOÁ 1544 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙT TRÍ - Quyeån 9 1346

Phaåm 5: BAØN VEÀ BAÛY THAÙNH, Phaàn 1

Baûy Thaùnh ñoái vôùi naêm phaåm ñöùc, Hai thaønh töïu coù ba hieän taïi, Söï töông öng ñoái vôùi boán moân, Nghóa chöông naøy xin noùi ñaày ñuû. Tuøy tín haønh cho ñeán caâu giaûi thoaùt, ñoái vôùi taùm trí naøy coù bao nhieâu thaønh töïu, bao nhieâu khoâng thaønh töïu? Ñaùp: Tuøy tín haønh ñoái vôùi taùm trí, hoaëc thaønh töïu moät-hai-ba-boán- naêm-saùu-baûy-taùm. Nghóa laø luùc khoå-phaùp trí nhaãn, khoâng coù tha taâm trí laø moät, coù tha taâm trí laø hai. Luùc khoå phaùp trí vaø khoå loaïi trí nhaãn, khoâng coù tha taâm trí laø ba, coù tha taâm trí laø boán. Luùc khoå loaïi trí taäp phaùp trí nhaãn, khoâng coù tha taâm trí laø boán, coù tha taâm trí laø naêm. Luùc taäp phaùp trí cho ñeán dieät phaùp trí nhaãn , khoâng coù tha taâm trí laø naêm, coù tha taâm trí laø saùu. Luùc dieät phaùp trí cho ñeán ñaïo phaùp trí nhaãn, khoâng coù tha taâm trí laø saùu, coù tha taâm trí laø baûy. Luùc ñaïo phaùp trí ñaïo vaø loaïi trí nhaãn, khoâng coù tha taâm trí laø baûy, coù tha taâm trí laø taùm. Tuøy phaùp haønh cuõng vaäy. Tín thaéng giaûi ñôùi vôùi taùm trí, hoaëc thaønh töïu baûy, taùm, töùc laø khoâng coù tha taâm trí laø baûy, coù tha taâm trí laø taùm. Kieán chí cuõng vaäy. Thaân chöùng, tueä giaûi thoaùt, caâu giaûi thoaùt, ñoái vôùi taùm trí ñeàu thaønh töïu. Hoûi: Tuøy tín haønh cho ñeán caâu giaûi thoaùt, ñoái vôùi taùm trí thaønh töïu bao nhieâu quaù khöù-vò lai-hieän taïi? Ñaùp: Tuøy tín haønh ñoái vôùi taùm trí, luùc khoå-phaùp trí nhaãn, khoâng coù tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù moät, hieän taïi khoâng coù; coù tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù hai, hieän taïi khoâng coù. Luùc khoå phaùp trí , khoâng coù tha taâm trí thì quaù khöù coù moät, vò lai coù ba, hieän taïi coù hai, coù tha taâm trí thì quaù khöù coù hai,

vò lai coù boán, hieän taïi coù hai. Luùc khoå-loaïi trí nhaãn, khoâng coù tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù ba, hieän taïi khoâng coù; coù tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù boán, hieän taïi khoâng coù. Luùc khoå-loaïi trí khoâng hôïp nhaän, khoâng coù tha taâm trí thì quaù khöù coù ba, vò lai coù boán, hieän taïi coù hai, coù tha taâm trí thì quaù khöù coù boán, vò lai coù naêm, hieän taïi coù hai. Luùc taäp-phaùp trí nhaãn, khoâng coù tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù boán, hieän taïi khoâng coù; coù tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù naêm, hieän taïi khoâng coù. Luùc taäp phaùp trí, khoâng coù tha taâm trí thì quaù khöù coù boán, vò lai coù naêm, hieän taïi coù hai, coù tha taâm trí thì quaù khöù coù naêm, vò lai coù saùu, hieän taïi coù hai.

SOÁ 1544 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙT TRÍ - Quyeån 9 1347

Luùc taäp-loaïi trí nhaãn, khoâng coù tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù naêm, hieän taïi khoâng coù; coù tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù saùu, hieän taïi khoâng coù. Luùc taäp loaïi trí khoâng hôïp nhaän, khoâng coù tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù naêm, hieän taïi coù hai, coù tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù saùu, hieän taïi coù hai. Luùc dieät-phaùp trí nhaãn, khoâng coù tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù naêm, hieän taïi khoâng coù; coù tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù saùu, hieän taïi khoâng coù. Luùc dieät phaùp trí khoâng hôïp nhaän, khoâng coù tha taâm trí thì quaù khöù coù naêm, vò lai coù saùu, hieän taïi coù hai, coù tha taâm trí thì quaù khöù coù saùu, vò lai coù baûy, hieän taïi coù hai. Luùc dieät-loaïi trí nhaãn, khoâng coù tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù saùu, hieän taïi khoâng coù; coù tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù baûy, hieän taïi khoâng coù. Luùc dieät loaïi trí khoâng hôïp nhaän, khoâng coù tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù saùu, hieän taïi coù hai, coù tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù baûy, hieän taïi coù hai. Luùc ñaïo-phaùp trí nhaãn, khoâng coù tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù saùu, hieän taïi khoâng coù; coù tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù baûy, hieän taïi khoâng coù. Luùc ñaïo-phaùp trí khoâng hôïp nhaän, khoâng coù tha taâm trí thì quaù khöù coù saùu, vò lai coù baûy, hieän taïi coù hai, coù tha taâm trí thì quaù khöù coù baûy, vò lai coù taùm, hieän taïi coù hai. Luùc ñaïo-loaïi trí nhaãn, khoâng coù tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù baûy, hieän taïi khoâng coù; coù tha taâm trí thì quaù khöù-vò lai coù taùm, hieän taïi khoâng coù. Tuøy phaùp haønh cuõng vaäy. Tín thaéng giaûi ñoái vôùi taùm trí khoâng coù tha taâm trí thì vò lai coù baûy, coù tha taâm trí thì vò lai coù taùm, quaù khöù neáu ñaõ dieät maø khoâng maát, hieän taïi neáu hieän ôû tröôùc maét. Kieán chí cuõng vaäy. Thaân chöùng, tueä giaûi thoaùt, caâu giaûi thoaùt ñoái vôùi taùm trí, ñeàu laø vò lai coù taùm, quaù khöù neáu ñaõ dieät, khoâng maát, hieän taïi neáu hieän ôû tröôùc maét. Hoûi: Tuøy tín haønh cho ñeán caâu giaûi thoaùt, phaùp trí cho ñeán ñaïo trí, luùc hieän ôû tröôùc maét coù bao nhieâu trí hieän ôû tröôùc maét? Ñaùp: Tuøy tín haønh luùc phaùp trí hieän ôû tröôùc maét coù hai trí hieän ôû tröôùc maét, ñoù laø phaùp-khoå trí laø hai, phaùp-taäp trí laø hai, phaùp-dieät trí laø hai, phaùp-ñaïo trí laø hai. Luùc loaïi trí hieän ôû tröôùc maét coù hai trí hieän ôû tröôùc maét, ñoù laø loaïi- khoå trí laø hai, loaïi, taäp trí hai, loaïi, dieät trí hai. Luùc khoå trí hieän ôû tröôùc maét coù hai trí hieän ôû tröôùc maét, ñoù laø khoå-

phaùp trí laø hai, khoå-loaïi trí laø hai. Luùc taäp trí hieän ôû tröôùc maét, coù hai trí hieän ôû tröôùc maét, ñoù laø taäp- phaùp trí laø hai, taäp-loaïi trí laø hai. Luùc dieät trí hieän ôû tröôùc maét coù hai trí hieän ôû tröôùc maét, ñoù laø dieät- phaùp trí laø hai, dieät-loaïi trí laø hai. Luùc ñaïo trí hieän ôû tröôùc maét coù hai trí hieän ôû tröôùc maét, ñoù laø ñaïo- phaùp trí laø hai. Tuøy phaùp haønh cuõng nhö vaäy. Luùc ñoái vôùi tín thaéng giaûi, phaùp trí hieän ôû tröôùc maét, hoaëc coù hai- ba trí hieän ôû tröôùc maét, ñoù laø phaùp-khoå trí laø hai, phaùp-taäp trí hai, phaùp- dieät trí hai, phaùp-ñaïo trí, khoâng phaûi tha taâm trí laø hai, phaùp-ñaïo trí vaø tha taâm trí ba. Luùc loaïi trí hieän ôû tröôùc maét, hoaëc coù hai-ba trí hieän ôû tröôùc maét, ñoù laø loaïi-khoå trí laø hai, loaïi-taäp trí hai, loaïi-dieät trí hai, loaïi-ñaïo trí, khoâng phaûi tha taâm trí laø hai, loaïi-ñaïo trí vaø tha taâm trí laø ba. Khi tha taâm trí hieän ôû tröôùc maét, hoaëc coù hai-ba trí hieän ôû tröôùc maét, nghóa laø tha taâm trí, theá tuïc trí laø hai, tha taâm, ñaïo-phaùp trí laø ba, tha taâm-ñaïo-loaïi trí laø ba. Luùc theá tuïc trí hieän ôû tröôùc maét, hoaëc moät, hai trí hieän ôû tröôùc maét, ñoù laø theá tuïc trí, khoâng coù tha taâm trí moät, theá tuïc trí coù tha taâm trí laø hai. Luùc khoå trí hieän ôû tröôùc maét coù hai trí hieän ôû tröôùc maét, ñoù laø khoå- phaùp trí laø hai, khoå-loaïi trí laø hai. Luùc taäp trí hieän ôû tröôùc maét, coù hai trí hieän ôû tröôùc maét, ñoù laø taäp- phaùp trí laø hai, taäp-loaïi trí laø hai. Luùc dieät trí hieän ôû tröôùc maét coù hai trí hieän ôû tröôùc maét, nghóa laø dieät-phaùp trí laø hai, dieät-loaïi trí laø hai. Luùc ñaïo trí hieän ôû tröôùc maét, hoaëc coù hai, ba trí hieän ôû tröôùc maét, ñoù laø ñaïo-phaùp trí khoâng coù tha taâm trí laø hai, ñaïo-phaùp trí coù tha taâm trí ba; ñaïo-loaïi trí, khoâng coù tha taâm trí laø hai, ñaïo-loaïi trí coù tha taâm trí laø ba. Kieán chí vaø thaân chöùng cuõng nhö vaäy. Luùc ñoái vôùi tueä giaûi thoaùt, phaùp trí hieän ôû tröôùc maét, hoaëc coù hai- ba trí hieän ôû tröôùc maét, ñoù laø phaùp-khoå trí coù phaûi taän-voâ sinh trí laø hai, phaùp-khoå trí, taän-voâ sinh trí laø ba; phaùp-taäp trí khoâng coù taän-voâ sinh trí laø hai, phaùp-taäp trí coù taän-voâ sinh trí laø ba; phaùp-dieät trí, khoâng coù taän- voâ sinh trí laø hai, phaùp-dieät trí, taän-voâ sinh trí laø ba; phaùp-ñaïo trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí, tha taâm trí laø hai, phaùp-ñaïo trí coù taän-voâ sinh trí, hoaëc tha taâm trí ba. Luùc loaïi trí hieän ôû tröôùc maét, hoaëc coù hai-ba trí hieän ôû tröôùc maét,

loaïi-khoå trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí laø hai, loaïi-khoå trí, taän-voâ sinh trí laø ba. Loaïi, taäp trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí laø hai, loaïi, taäp trí coù taän-voâ sinh trí laø ba. Loaïi, dieät trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí laø hai, loaïi, dieät trí coù taän-voâ sinh trí laø ba. Loaïi, ñaïo trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí, tha taâm trí laø hai, loaïi, ñaïo trí coù taän-voâ sinh trí, hoaëc tha taâm trí ba. Luùc tha taâm trí hieän ôû tröôùc maét, hoaëc coù hai-ba trí hieän ôû tröôùc maét. Tha taâm trí, theá tuïc trí hai, tha taâm trí, ñaïo trí, phaùp trí ba; tha taâm trí-ñaïo-loaïi trí laø ba. Luùc theá tuïc trí hieän ôû tröôùc maét, hoaëc coù moät-hai trí hieän ôû tröôùc maét. Theá tuïc trí khoâng coù tha taâm trí moät; theá tuïc trí coù tha taâm trí laø hai. Luùc khoå trí hieän

ôû tröôùc maét, hoaëc coù hai-ba trí hieän ôû tröôùc maét. Khoå-phaùp trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí laø hai, khoå-phaùp trí coù taän-voâ sinh trí laø ba. Khoå-loaïi trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí laø hai, khoå-loaïi trí, taän-voâ sinh trí laø ba. Luùc taäp trí hieän ôû tröôùc maét, hoaëc coù hai-ba trí hieän ôû tröôùc maét. Taäp-phaùp trí khoâng coù taän-voâ sinh trí laø hai, taäp-phaùp trí coù taän-voâ sinh trí laø ba, taäp-loaïi trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí laø hai, taäp-loaïi trí, taän-voâ sinh trí laø ba. Luùc dieät trí hieän ôû tröôùc maét, hoaëc coù hai-ba trí hieän ôû tröôùc maét. Dieät-phaùp trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí laø hai, dieät-phaùp trí, taän-voâ sinh trí laø ba, dieät-loaïi trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí laø hai, dieät-loaïi trí coù taän- voâ sinh trí laø ba. Luùc ñaïo trí hieän ôû tröôùc maét, hoaëc coù hai-ba trí hieän ôû tröôùc maét. Ñaïo-phaùp trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí-tha taâm trí laø hai, ñaïo-phaùp trí coù taän-voâ sinh trí, hoaëc tha taâm trí ba; ñaïo-loaïi trí khoâng coù taän-voâ sinh trí-tha taâm trí laø hai, ñaïo-loaïi trí, coù taän-voâ sinh trí, hoaëc tha taâm trí ba. Caâu giaûi thoaùt cuõng nhö vaäy. Hoûi: Tuøy tín haønh cho ñeán caâu giaûi thoaùt, ñoái vôùi ba Tam-ma-ñòa, coù bao nhieâu thaønh töïu, bao nhieâu khoâng thaønh töïu? Ñaùp: Tuøy tín haønh ñoái vôùi ba Tam-ma-ñòa, dieät-phaùp trí nhaãn chöa sinh thì thaønh töïu hai, ñaõ sinh thì thaønh töïu ba. Tuøy phaùp haønh cuõng vaäy. Tín thaéng giaûi cho ñeán caâu giaûi thoaùt, ñoái vôùi ba Tam-ma-ñòa ñeàu thaønh töïu. Hoûi: Tuøy tín haønh cho ñeán caâu giaûi thoaùt, ñoái vôùi ba Tam-ma-ñòa thaønh töïu bao coù nhieâu quaù khöù-vò lai-hieän taïi? Ñaùp: Tuøy tín haønh ñoái vôùi ba Tam-ma-ñòa neáu döïa vaøo khoâng,

SOÁ 1544 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA PHAÙT TRÍ - Quyeån 9 1350

nhaäp chaùnh taùnh ly sinh, luùc khoå phaùp trí nhaãn thì quaù khöù khoâng coù, vò lai coù hai, hieän taïi coù moät. Khoå phaùp trí khi taäp phaùp trí nhaãn thì quaù khöù coù moät, vò lai coù hai, hieän taïi coù moät. Taäp phaùp trí cho ñeán luùc taäp loaïi trí thì quaù khöù-vò lai coù hai, hieän taïi coù moät. Dieät phaùp trí cho ñeán luùc thì quaù khöù coù hai, vò lai coù ba, hieän taïi coù moät. Dieät phaùp trí cho ñeán luùc ñaïo loaïi trí thì quaù khöù-vò lai coù ba, hieän taïi coù moät. Neáu döïa vaøo Voâ nguyeän, nhaäp chaùnh taùnh ly sinh thì luùc khoå phaùp trí nhaãn quaù khöù khoâng coù, vò lai coù hai, hieän taïi coù moät. Khoå phaùp trí cho ñeán luùc taäp loaïi trí thì quaù khöù coù moät, vò lai coù hai, hieän taïi coù moät. Luùc dieät phaùp trí nhaãn thì quaù khöù coù moät, vò lai coù ba, hieän taïi coù moät. Dieät phaùp trí cho ñeán luùc ñaïo loaïi trí thì quaù khöù coù hai, vò lai coù ba, hieän taïi coù moät. Tuøy phaùp haønh cuõng nhö vaäy. Tín thaéng giaûi cho ñeán caâu giaûi thoaùt, ñoái vôùi ba Tam-ma-ñòa, ñeàu laø vò lai ba, quaù khöù neáu ñaõ dieät khoâng maát, hieän taïi neáu hieän ôû tröôùc maét. Hoûi: Tuøy tín haønh cho ñeán caâu giaûi thoaùt, luùc Tam-ma-ñòa Khoâng, Voâ nguyeän, voâ töôùng, hieän ôû tröôùc maét, coù bao nhieâu trí hieän ôû tröôùc maét. Ñaùp: Tuøy tín haønh luùc Tam-ma-ñòa Khoâng hieän ôû tröôùc maét, hoaëc hai, hoaëc khoâng coù trí hieän ôû tröôùc maét, nghóa laø khoå-phaùp trí laø hai, khoå-loaïi trí laø hai, luùc hai nhaãn khoâng coù. Luùc Tam-ma-ñòa Voâ nguyeän hieän ôû tröôùc maét, hoaëc coù hai, hoaëc khoâng coù, nghóa laø khoå-phaùp trí laø hai, khoå-loaïi trí laø hai, taäp-phaùp trí laø hai,

taäp-loaïi trí laø hai, ñaïo-phaùp trí laø hai, luùc saùu nhaãn laø khoâng coù. Luùc Tam-ma-ñòa Voâ töôùng hieän ôû tröôùc maét, hoaëc coù hai, hoaëc khoâng coù, nghóa laø dieät-phaùp trí laø hai, dieät-loaïi trí laø hai, luùc hai nhaãn khoâng coù. Tuøy phaùp haønh cuõng nhö vaäy. Tín thaéng giaûi luùc Tam-ma-ñòa khoâng hieän ôû tröôùc maét, coù hai trí hieän ôû tröôùc maét, nghóa laø khoå-phaùp trí laø hai, khoå-loaïi trí laø hai. Luùc Tam-ma-ñòa Voâ nguyeän hieän ôû tröôùc maét, hoaëc hai, hoaëc ba trí, nghóa laø khoå-phaùp trí laø hai, khoå-loaïi trí laø hai, taäp-phaùp trí laø hai, taäp-loaïi trí laø hai, ñaïo-phaùp trí, khoâng phaûi tha taâm trí laø hai, ñaïo-phaùp trí, tha taâm trí ba; ñaïo-loaïi trí, khoâng coù tha taâm trí laø hai, ñaïo-loaïi trí, tha taâm trí

ba. Luùc Tam-ma-ñòa voâ töôùng hieän ôû tröôùc maét, coù hai trí hieän ôû tröôùc maét, nghóa laø dieät-phaùp trí laø hai, dieät-loaïi trí laø hai. Kieán chí vaø thaân chöùng cuõng vaäy. Tueä giaûi thoaùt luùc Tam-ma-ñòa Khoâng hieän ôû tröôùc maét, coù hai trí hieän ôû tröôùc maét, ñoù laø khoå-phaùp trí laø hai, khoå-loaïi trí laø hai. Luùc Tam-ma-ñòa Voâ nguyeän hieän ôû tröôùc maét, hoaëc hai, hoaëc ba trí hieän ôû tröôùc maét, nghóa laø khoå-phaùp trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí laø hai, khoå-phaùp trí, taän-voâ sinh trí laø ba, khoå-loaïi trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí laø hai, khoå-loaïi trí, taän-voâ sinh trí laø ba. Taäp-phaùp trí, khoâng coù taän- voâ sinh trí laø hai, taäp-phaùp trí, taän-voâ sinh trí laø ba. Taäp-loaïi trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí laø hai, taäp-loaïi trí, taän-voâ sinh trí laø ba. Ñaïo-phaùp trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí, tha taâm trí laø hai, ñaïo-phaùp trí, taän-voâ sinh trí, hoaëc tha taâm trí ba, ñaïo-loaïi trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí, tha taâm trí laø hai, ñaïo-loaïi trí, taän-voâ sinh trí, hoaëc tha taâm trí ba. Luùc Tam-ma-ñòa Voâ töôùng hieän ôû tröôùc maét, hoaëc hai, hoaëc ba trí hieän ôû tröôùc maét, nghóa laø dieät-phaùp trí khoâng coù taän-voâ sinh trí laø hai, dieät-phaùp trí, taän-voâ sinh trí laø ba. Dieät-loaïi trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí laø hai, dieät-loaïi trí, taän-voâ sinh trí laø ba. Caâu giaûi thoaùt cuõng vaäy. Hoûi: Tuøy tín haønh cho ñeán caâu giaûi thoaùt, luùc ba caên voâ laäu, baûy giaùc chi, taùm ñaïo chi, thuaän theo thích hôïp hieän ôû tröôùc maét, coù bao nhieâu trí hieän ôû tröôùc maét? Ñaùp: Tuøy tín haønh khi vò tri, ñöông tri caên hieän ôû tröôùc maét, hoaëc coù hai, hoaëc khoâng coù trí hieän ôû tröôùc maét, nghóa laø khoå-phaùp trí laø hai, khoå-loaïi trí laø hai, taäp-phaùp trí laø hai, taäp-loaïi trí laø hai, dieät-phaùp trí laø hai, dieät-loaïi trí laø hai, ñaïo-phaùp trí laø hai, luùc taùm nhaãn laø khoâng coù. Baûy giaùc chi vaø taùm ñaïo chi, luùc hieän ôû tröôùc maét cuõng vaäy. Nhö tuøy tín haønh, tuøy phaùp haønh cuõng vaäy. Tín thaéng giaûi luùc dó tri caên hieän ôû tröôùc maét, hoaëc coù hai, hoaëc ba trí hieän ôû tröôùc maét, nghóa laø khoå-phaùp trí laø hai, khoå-loaïi trí laø hai, taäp-phaùp trí laø hai, taäp-loaïi trí laø hai, dieät-phaùp trí laø hai, dieät-loaïi trí laø hai, ñaïo-phaùp trí, khoâng coù tha taâm trí laø hai, ñaïo-phaùp trí coù tha taâm trí laø ba; ñaïo-loaïi trí, khoâng coù tha taâm trí laø hai, ñaïo-loaïi trí coù tha taâm trí laø ba. Luùc baûy giaùc chi vaø taùm ñaïo luùc chi hieän ôû tröôùc maét cuõng vaäy. Nhö tín thaéng giaûi, kieán chí vaø thaân chöùng cuõng vaäy. Tueä giaûi thoaùt luùc cuï tri caên hieän

ôû tröôùc maét, hoaëc hai, hoaëc ba trí hieän ôû tröôùc maét, nghóa laø khoå-phaùp trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí laø hai, khoå-phaùp trí, taän-voâ sinh trí laø ba; khoå-loaïi trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí

laø hai, khoå-loaïi trí, taän-voâ sinh trí laø ba. Taäp-phaùp trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí laø hai, taäp-phaùp trí, taän-voâ sinh trí laø ba; taäp-loaïi trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí laø hai, taäp-loaïi trí, taän-voâ sinh trí laø ba. Dieät-phaùp trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí laø hai, dieät-phaùp trí, taän-voâ sinh trí laø ba; dieät- loaïi trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí laø hai, dieät-loaïi trí, taän-voâ sinh trí laø ba. Ñaïo-phaùp trí khoâng coù taän-voâ sinh trí, tha taâm trí laø hai, ñaïo-phaùp trí, taän-voâ sinh trí, hoaëc tha taâm trí ba. Ñaïo-loaïi trí khoâng coù taän-voâ sinh trí, tha taâm trí laø hai, ñaïo-loaïi trí, taän-voâ sinh trí, khoâng phaûi tha taâm trí ba; ñaïo-loaïi trí, tha taâm trí, khoâng coù taän-voâ sinh trí laø ba. Baûy giaùc chi vaø baûy ñaïo chi cuõng vaäy. Luùc Chaùnh kieán hieän ôû tröôùc maét, hoaëc coù hai, hoaëc ba trí hieän ôû tröôùc maét. Khoå-phaùp trí laø hai, khoå-loaïi trí laø hai, taäp-phaùp trí laø hai, taäp-loaïi trí laø hai, dieät-phaùp trí laø hai, dieät-loaïi trí laø hai, ñaïo-phaùp trí, khoâng coù tha taâm trí laø hai, ñaïo-phaùp trí, tha taâm trí ba; ñaïo-loaïi trí, khoâng phaûi tha taâm trí laø hai, ñaïo-loaïi trí coù tha taâm trí ba. Nhö tueä giaûi thoaùt, caâu giaûi thoaùt cuõng vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi phaùp trí, thì phaùp ñoù töông öng vôùi loaïi trí chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö theá. Hoûi: Neáu caùc phaùp töông öng vôùi loaïi trí, thì phaùp ñoù töông öng vôùi phaùp trí chaêng? Ñaùp: Khoâng phaûi nhö theá. Ñoái vôùi theá tuïc trí cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi phaùp trí, thì phaùp ñoù töông öng vôùi tha taâm trí chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù phaùp töông öng vôùi phaùp trí maø khoâng phaûi laø tha taâm trí, nghóa laø tha taâm voán khoâng thuoäc veà phaùp töông öng vôùi phaùp trí. 2. Coù phaùp töông öng vôùi tha taâm trí maø khoâng phaûi phaùp trí, nghóa laø phaùp trí voán khoâng thuoäc veà phaùp töông öng vôùi tha taâm trí. 3. Coù phaùp töông öng vôùi phaùp trí, cuõng töông öng vôùi tha taâm trí, nghóa laø phaùp trí thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi tha taâm trí. 4. Coù phaùp khoâng töông öng vôùi phaùp trí, cuõng khoâng töông öng vôùi tha taâm trí, ñoù laø phaùp trí khoâng thaâu nhieáp tha taâm trí, vaø tha taâm trí khoâng thaâu nhieáp phaùp trí. Phaùp trí vaø tha taâm trí khoâng töông öng vôùi caùc taâm, taâm sôû phaùp cuøng saéc, voâ vi, taâm baát töông öng haønh. Ñoái vôùi khoå-taäp-dieät-ñaïo trí vaø Chaùnh kieán cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi phaùp trí, thì phaùp ñoù töông öng vôùi

Tam-ma-ñòa Khoâng chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù phaùp töông öng vôùi phaùp trí maø Khoâng phaûi laø Khoâng, ñoù laø phaùp trí töông öng vôùi Khoâng vaø Khoâng chaúng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa phaùp trí. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Khoâng maø khoâng phaûi laø phaùp trí, nghóa laø Khoâng töông öng vôùi phaùp trí vaø phaùp trí khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Khoâng. 3. Coù phaùp töông öng vôùi phaùp trí, cuõng töông öng vôùi

khoâng, ng- hóa laø hai phaùp töông öng. 4. Coù phaùp khoâng töông öng vôùi phaùp trí, cuõng khoâng töông öng vôùi Khoâng, ñoù laø phaùp trí khoâng töông öng vôùi Khoâng, vaø Khoâng cuõng khoâng töông öng vôùi phaùp trí. Phaùp trí vaø Khoâng khoâng thaâu nhieáp, khoâng töông öng vôùi caùc taâm, taâm sôû phaùp cuøng saéc voâ vi, taâm baát töông öng haønh. Ñoái vôùi Voâ nguyeän, Voâ töôùng, Hyû giaùc chi, chaùnh tö duy cuõng vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi phaùp trí, thì phaùp ñoù töông öng vôùi vò tri, ñöông tri caên chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù phaùp töông öng vôùi phaùp trí maø khoâng phaûi laø vò tri-ñöông tri caên, nghóa laø vi tri-ñöông tri caên voán khoâng thuoäc veà phaùp töông öng vôùi phaùp trí. 2. Coù phaùp töông öng vôùi vò tri, ñöông tri caên maø khoâng phaûi laø phaùp trí, ñoù laø vò tri-ñöông tri caên ñaõ thaâu nhieáp phaùp trí, vaø phaùp trí khoâng thaâu nhieáp, khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa vò tri-ñöông tri caên. 3. Coù phaùp töông öng vôùi phaùp trí cuõng töông öng vôùi vò tri-ñöông tri caên, nghóa laø vi tri-ñöông tri caên ñaõ thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi phaùp trí. 4. Coù phaùp khoâng töông öng vôùi phaùp trí, cuõng khoâng töông öng vôùi vò tri-ñöông tri caên, vò tri-ñöông tri caên voán khoâng thaâu nhieáp phaùp trí, vaø phaùp trí cuøng vò tri-ñöông tri caên khoâng thaâu nhieáp khoâng töông öng vôùi, caùc taâm-taâm sôû phaùp, saéc voâ vi, taâm baát töông öng haønh. Ñoái vôùi dó tri caên vaø cuï tri caên cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi phaùp trí, thì phaùp ñoù töông öng vôùi Nieäm giaùc chi chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu ñeå phaân bieät: 1. Coù phaùp töông öng vôùi phaùp trí, khoâng phaûi Nieäm giaùc chi,

nghóa laø phaùp trí töông öng vôùi Nieäm giaùc chi. 2. Coù phaùp töông öng vôùi Nieäm giaùc chi maø khoâng phaûi phaùp trí, ñoù laø phaùp trí vaø phaùp trí khoâng töông öng vôùi phaùp töông öng cuûa Nieäm giaùc chi. 3. Coù phaùp töông öng vôùi phaùp trí, cuõng töông öng vôùi Nieäm giaùc chi, nghóa laø hai phaùp töông öng. 4. Coù phaùp khoâng töông öng vôùi phaùp trí, cuõng khoâng töông öng vôùi Nieäm giaùc chi, ñoù laø phaùp trí khoâng töông öng vôùi Nieäm giaùc chi vaø caùc taâm-taâm sôû phaùp cuøng saéc voâ vi, taâm baát töông öng haønh. Ñoái vôùi Tinh tieán-Khinh an-Ñònh-xaû, giaùc tri Chaùnh tinh tieán-Chaùnh nieäm- Chaùnh ñònh cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp töông öng vôùi phaùp trí, thì phaùp ñoù töông öng vôùi Traïch phaùp giaùc chi chaêng? Ñaùp: Caùc phaùp töông öng vôùi phaùp trí, cuõng töông öng vôùi Traïch phaùp giaùc chi . Coù phaùp töông öng vôùi Traïch phaùp giaùc chi maø khoâng töông öng vôùi phaùp trí, ñoù laø phaùp trí khoâng thaâu nhieáp phaùp töông öng vôùi Traïch phaùp giaùc chi. Nhö phaùp trí ñoái vôùi phaàn sau, loaïi trí ñoái vôùi phaàn sau cuõng vaäy.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.